

Aan de leden van de raad

Valkenburg aan de Geul, 28 november 2017

Onderwerp: Ontwikkeling algemene uitkering.

Op 1 november jongstleden hebben wij Uw raad de notitie (bijstelling budget groen en reiniging) laten toekomen, waarin wij U onder andere hebben geïnformeerd over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Onlangs is er weer een nieuwsbrief verschenen van de VNG (zie nr. 214 ingekomen stukken), waarin wordt ingegaan op de financiële gevolgen van het Regeerakkoord voor de gemeenten. Het leek ons een goed idee om deze ledenbrief, waar U via de griffie kennis van heeft kunnen nemen, van onze visie te voorzien. Dat willen wij doen via deze oplegnotitie.

Allereerst laten wij U zien met welke accessen (uitgedrukt in miljoenen euro's) wij in de meerjarenbegroting voor de planjaren 2018 tot en met 2021 rekening hebben gehouden:

Planjaar 2018	€	805
Planjaar 2019	€	445
Planjaar 2020	€	445
Planjaar 2021	€	395

Naar aanleiding van het regeerakkoord Rutte III heeft het Centraal Planbureau (CPB) de economische effecten opnieuw berekend. Het Regeerakkoord zorgt onder andere voor meer werkgelegenheid en voor een opwaartse druk op lonen en prijzen. De financiële effecten daarvan zijn verwerkt in de zogeheten Startnota. Het Regeerakkoord en de bijstelling van het macro-economisch beeld leiden volgens de VNG tot de volgende extra accessen in de eerder genoemde planjaren:

Planjaar 2018	€	319
Planjaar 2019	€	937
Planjaar 2020	€	1.630
Planjaar 2021	€	2.172

In het planjaar 2022 stijgt het accres tot bijna € 2,9 miljard. De VNG merkt wel op dat de nu berekende accessen, met name voor de latere jaren, nadrukkelijk ramingen zijn. "Uiteindelijk zal de jaarlijkse groei worden bepaald aan de hand van de realisatiecijfers van de rijksbegroting", aldus de VNG. Voor loon- en prijsontwikkelingen houdt de VNG op basis van de gegevens van het Centraal Planbureau (CPB) rekening met de volgende inflatiepercentages:

Planjaar 2018	€	2,4%
Planjaar 2019	€	2,9%
Planjaar 2020	€	2,9%
Planjaar 2021	€	2,4%

Tot nu toe was nog onduidelijk hoe de verhouding is tussen het hogere accres uit het Regeerakkoord en de sociaal domeintaken, waarvan is afgesproken dat deze vanaf het planjaar 2019 in de algemene uitkering worden verdisconteerd. Uit een nader door de VNG uitgevoerde analyse is gebleken dat pas vanaf het planjaar 2020 de kostenstijgingen van het sociaal domein ten laste komen van de accessen. In 2018 en 2019 zal er nog een indexering plaatsvinden.

Stadhuis:
Telefoon 14 - 043
Fax 043 - 60 16 825
Internet <http://www.valkenburg.nl>

Bezoekersadres:
Park Dersaborg
Geneindestraat 4
6301 HC Valkenburg

Postadres:
Gemeente Valkenburg aan de Geul
Postbus 998
6300 AZ Valkenburg

Bank Nederlandse Gemeenten
IBAN-nr. NL08 BNGH 0285 0086 17
BIC: BNGHNL2G
KvK-nr. 14 13 19 21
BTW-nr. NL0019.10.760.B01

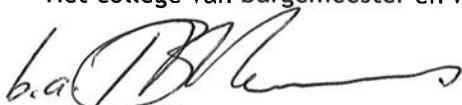
De vraag dient zich natuurlijk aan wat dit alles voor onze gemeente betekent. Wanneer wij de vuistregel toepassen “€ 1 miljard extra is € 1 miljoen extra voor onze gemeente”, dan verbetert onze financiële positie op niet al te lange termijn structureel met € 2,9 miljoen. In dat geval kan Uw raad nieuw beleid entameren of taakstellingen, waartoe in het verleden is besloten, ongedaan maken.

In dit stadium is het nog te vroeg om hierover besluiten te nemen en wel op grond van de volgende overwegingen:

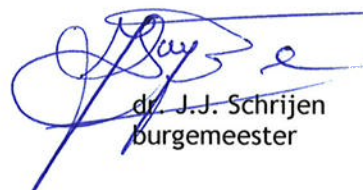
- In het regeerakkoord is een waslijst van taken en initiatieven opgenomen, waar het rijk een belangrijke rol voor de gemeenten ziet weggelegd. Verondersteld wordt dat de daaraan verbonden kosten uit het accres betaald worden. Met name bij het sociaal domein en klimaat en energie wordt naar de extra accessen verwezen, waarbij het Kabinet ervan uitgaat dat gemeenten deze extra gelden ook gaan inzetten voor gezamenlijke prioriteiten. Welke kosten daarmee gemoeid zijn, kunnen wij op dit moment niet inschatten;
- Vanaf het planjaar 2019 worden de decentralisatie-uitkeringen, die betrekking hebben op het sociaal domein, verdisconteerd in de algemene uitkering. Voor onze gemeente gaat het daarbij om een bedrag van circa € 7,5 miljoen. Het is nog niet duidelijk op welke wijze die versleuteling in de algemene uitkering plaatsvindt en of die integratie herverdeeldeffecten tot gevolg heeft, in positieve of in negatieve zin. Zeker is wel dat de kostenstijgingen binnen het sociaal domein straks uit het accres betaald moeten worden. In vier jaar tijd gaat dat bij een index van 2,9% gepaard met een verlies van dekkingsmiddelen in de orde van grootte van bijna € 910.000,-;
- In de meerjarenbegroting, die op 7 november jongstleden door de raad is vastgesteld, zijn de meeste budgetten gecorrigeerd met een prijsindex van 1,5%. Hanteren wij de index, die volgens het CPB gehanteerd moet worden, dan leidt dat tot een negatieve correctie van circa € 330.000,- in het laatste jaar van deze planperiode;
- Bij de door ons gemaakte berekeningen hebben wij de vuistregel gehanteerd dat € 1 miljard extra voor onze gemeente € 1 miljoen extra betekent. Wij zullen moeten afwachten of dat inderdaad zo uitpakt. Pas als er een nieuwe Gemeentefondscirculaire verschijnt, kunnen nauwkeurige(re) berekeningen worden gemaakt, maar ook aan die berekeningen mag geen absolute waarde worden toegekend, omdat de feitelijke groei uiteindelijk bepaald wordt aan de hand van de realisatiecijfers van de rijksbegroting. Ongetwijfeld kan Uw raad zich herinneren welke nadelige effecten de laatste recessie heeft gehad op de algemene uitkering. De prognoses zijn gebaseerd op de kennis van dit moment en kunnen op korte of middellange termijn aanzienlijk wijzigen omdat volgens de normeringssystematiek (“Samen de trap op, samen de trap af”) wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed hebben op de omvang van de algemene uitkering;
- Het opnieuw ter discussie stellen van taakstellingen met consequenties voor de meerjarenbegroting raden wij af, omdat de provincie een bijstelling van de algemene uitkering op basis van artikelen uit vakbladen of nieuwsbrieven van in dit geval de VNG niet laat meewegen bij de beoordeling van de begroting.

Gelet op het vorenstaande adviseren wij Uw raad om kennis te nemen van deze positieve ontwikkelingen. Zoals eerder al aangegeven, zullen wij na het verschijnen van een nieuwe Gemeentefondscirculaire nauwkeurige(re) berekeningen laten maken. Die uitkomsten kunnen dan worden betrokken bij de behandeling van de kadernota 2018, want dat is het eerste moment waarop integraal wordt afgewogen. Dan zullen ook keuzes gemaakt worden over extra middelen van wegenonderhoud en duurzaamheid en is waarschijnlijk ook meer bekend over de in de begroting verwerkte p.m.-posten en de financiële risico's, waarvan in de lopende meerjarenbegroting melding is gemaakt, maar waarvoor nog geen voorziening is getroffen. Wij verwijzen U naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2018-2021.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
Gemeentesecretaris/algemeen directeur

J.J. Schrijen
burgemeester